

Vilniaus universiteto Kauno humanitarinio fakulteto ir
Latvijos universiteto Filologijos fakulteto

BENDRADARBIAVIMO SUTARTIS

Susitariančios šalys sutinka:

I. Pedagoginis darbas

1. Keistis studentais

1.1. Į Vilniaus universiteto Kauno humanitarinį fakultetą (KHF) studijuoti lituanistikos ir kitų disciplinų gali atvykti Latvijos universiteto (LU) Filologijos fakulteto studentai vieno ar dviejų semestrų laikotarpiui. Tokiam pačiam laikotarpiui gali atvykti į LU studijuoti letistikos ir kitų disciplinų KHF lituanistikos specialybės, taip pat aukštųjų studijų studentai bei doktorantai (baltų kalbotyros, lietuvių literatūros specialybės).

Šalys sutinka priimti kitos šalies magistrantus ir visam studijų laikui. Tokiu atveju asmuo gauna to universiteto diplomą, kuriame jis baigė magistro studijas.

1.2. Siunčiamų į kitą universitetą studentų skaičių lygiais pagrindais nustato bendradarbiaujančios šalys pagal atskirą susitarimą.

1.3. Pretenduoti į šias studijas negali I kurso studentai bakalaurai.

1.4. Kandidatus studijoms atrenka siunčiančiosios katedros. Priimančioji pusė turi teisę reikalauti iš kandidatų mokėti suprasti vietinę rašomąją kalbą.

1.5. Siunčiančioji pusė įskaito kitame universitete studijavusiųjų studijų laikotarpį, išlaikytus egzaminus bei įskaitas ir atleidžia juos nuo egzaminų sesijos savajame universitete.

1.6. Kelionės išlaidas apmoka siunčiančioji pusė. Per semestrą apmokama už dvi keliones iš Kauno į Rygą ir dvi iš Rygos į Kauną.

1.7. Priimančioji pusė garantuoja studentams bendrabutį ir nustatyto dydžio stipendiją. Siunčiančioji pusė išvykusiems studentams stipendijos nenutraukia. Doktorantams stipendiją moka tik siunčiančioji pusė. Bendrabučio mokestis neturi būti didesnis už tą, kurį moka priimančiosios pusės studentai.

1.8. Kiekvienas studentas studijuoja pagal individualų planą, kurį tvirtina abiejų šalių katedrų vedėjai.

1.9. Įsakymą siųsti ar priimti studijuoti rašo Rektorius.

2. Keistis dėstytojais

2.1. Vizituojančių dėstytojų kelionės išlaidas ir nakvynę apmoka siunčiančioji šalis. Jei dėstytojas apsistoja Kaune ar Rygoje visam semestriui, jo bendrabučio išlaidas apmoka priimančioji šalis, o kelionė apmokama, kaip nurodyta sutarties 1.6. skyriuje.

2.2. Vizituojantys dėstytojai priimami į darbą Rektoriaus įsakymu. Pareigos skiriamos vadovaujantis Statutu.

II. Mokslinis darbas

1. Šalys įsipareigoja organizuoti bendras kalbines ekspedicijas, t.y. kviešti į savo ekspedicijas kitos šalies studentus ir dėstytojus. Jei ekspedicijos rezultatai domina antrąją šalį, ją reikia aprūpinti surinktos medžiagos kopijomis ar nuorašais.

2. Į konferencijas, rengiamas vienos kurios nors šalies, kviešti ir kitos šalies atstovus.

Ši sutartis parašyta lietuvių ir latvių kalbomis: abiejų kalbų tekstai turi vienodą juridinę galią.

Sutartis sudaroma penkerių metų laikotarpiui ir įsigalioja nuo 1998 m. rugsėjo 1 d.

VU Kauno humanitarinio fakulteto dekanas
doc. dr. A. Šalčius

LU Filologijos fakulteto dekanė
doc. dr. D. Lūse

VU Lietuvių filologijos katedros vedėjas
doc. dr. A. Ružė

LU Baltų kalbų katedros vedėja
doc. dr. Dz. Paeglė

LU Latvių literatūros katedros vedėja
doc. dr. I. Kalninia

1. 07. 1998.

Latvijas Universitātes Rektoram
Latvijos universiteto Rektorui

Par studentu apmaiņu

Pamatojoties uz Viļņas universitātes Kauņas Humanitārās fakultātes un Latvijas Universitātes Filoloģijas fakultātes sadarbības līgumu, Viļņas universitāte rekomendē viena semestra letistikas studijām 1998./99. mācību gada rudens semestrī studentus Robertu Kudirku un Egidiju Jodsnuķīti, kas ir beiguši pilnus trīs Viļņas universitātes Kauņas Humanitārās fakultātes lietuviešu filoloģijas programmas kursus.

Pamatojoties uz sadarbības līguma 1.7. pantu, lūdzām studentiem garantēt kopmītni un vidējā apmēra stipendiju.

VU Rektors, prof. habil. dr. R. Pavijonis

VU Kauņas Humanitārās fakultātes dekāns
doc. dr. A. Šalčs

Īspūdžiai iš Rygos ir Latvijos universiteto

Rudens semestrā Latvijos universiteto Filoloģijas fakultete studijavo du VU KHF studentai lituanistai. Su Robertu Kudirka ir Egidija Juodsnukyte bendravome elektroniniu paštu. Jie sutiko atsakyti į keletą klausimų.

Koks buvo jūsų pirmasis īspūdis Latvijoje? Ar skiriasi sositinės?

Nuvykę į Rygą, jautėmės, lyg patekę į kažkokį didelį sūkurį. Gražūs, stilingi pastatai (ypač Senamiestyje), intensyvus eismas, skubantys žmonės. Nuo Vilniaus skiriasi kaip žemė nuo dangaus, ko verti vien tramvajai. Yra toks latviškas posakis – "Latvijoje vienas miestas – Ryga".

Kokia universiteto atmosfera?

Universitete mokslinė atmosfera tokia, kokią pats sau susikuri. O tam sąlygų yra: bibliotekų tinklas, be poilsio dienų dirbančios skaityklos.

Papasakokite apie Rygos ir universiteto kultūrinį gyvenimą.

Kokius paminėtumėte centrus, filologinius laikraščius ir žurnalus.

Rygos kultūriniam gyvenime nuolat kas nors vyksta. Be tradicinių renginių (teatrai, tautinės šventės ir kt.), išvystytas šou biznis ir pop kultūra (lošimo namai, naktiniai klubai). Jei savaitgalį neturi ką veikti, tai trenkis į Senamiestį, ten liksi toks basas, koks dar niekad nebuvai.

Iš svarbiausių kultūrinių centrų, susijusių su Lietuva, galima išskirti Rygos lietuvių bendriją. Na ir pats Latvijos universitetas. Iš filologinių laikraščių galima paminėti: "Karogs", "Literatūra un māksla". Universitetas turi savo laikraštuką "Universitātes avīze", kuris leidžiamas nuo 1922 metų. Tai tipiškas mūsų "Savas".

Kaip Latvijoje žiūrima į lietuvių kalbą, ar lituanistika plačiai tyrinėjama? Koks vyrauja santykis tarp kalbotyros ir literatūrologijos? Ar studentai domisi lietuvių kalba?

Į lietuvių kalbą filologijoje atsižvelgiama daugelyje sričių (leksikologijoje, kalbos kultūroje, etnokultūroje ir kt.). Svarus argumentas – latvių kalbininkų organizuotas "Lietuvių–latvių kalbų žodyno" (Rīga, "Zinātne", 1995) antras papildytas leidimas. Pirmas išėjo 1964 metais. Tai tarsi užuomina lietuvaiciams perleisti jau vėluojantį J. Balkevičiaus, J. Kabelkos "Latvių–lietuvių kalbų žodyną" (1977).

Apie literatūrologijos ir kalbotyros santykį sunku ką ir pasakyti. Toks pat santykis tikriausiai vyrauja ir Lietuvoje.

Lituanistika latviai labai domisi. Daugelis studentų puikiai kalba lietuviškai. Jie be proto domisi tautosaka, moka daugybę lietuvių liaudies dainų.

Kaip sutaria latviai ir rusai, ar labai aštri ši problema?

Iškart pastebima skausmingiausia lietuvių problema – tautiškas. Nors įstatymiškai valstybinė kalba yra lietuvių, bet realiai čia vyrauja dvikalbystė. Agresy-

vaus nacionalizmo apraiškų neteko pastebėti, bet nė vienas latvis širdyje nepuoselėja šiltų jausmų "vietiniams" rusams.

Kaip latviai vertina lietuvius? Kokie jūsų santykiai su kitais studentais?

Kaip latviai mus vertina? Tikriausiai teigiamai. Mes jiems keistoki: laisvesni, smalsesni, bandantys susidraugauti. Keista, bet kartais net pavyksta. Patys latviai – kompleksuoti, šalti žmonės. Tikri šiauriečiai. Į mus, besistengiančius kalbėti latviškai, jie žiūri pagarbiai. Bendrabutyje visuomet gali sulaukti pagalbos. Pats bendrabutis yra labai senas. Jis stovi atokiau nuo centro. Išvydęs jį pirmą kartą, gali pamanyti, jog tai kalėjimas: spyruokliuojančios lovos, ne patys maloniausi gyviai ir t.t. Bet atmosfera čia puiki.

Kokia vertinimo sistema Latvijos universitete?

Vertinimo sistema Latvijos universitete visiškai kitokia. Studentai čia nesuka galvų dėl vidurkio ar mokėjimo už mokslą (6, 7 jiems labai geri pažymiai). Studentai moka už mokslą, jei vidurkis mažesnis kaip 4 balai. Čia galima mokytis ketvertukais ir nesukti sau galvos. Dešimtukų jie nepažįsta, nes vyrauja dešnis: dešimčiai moka Dievas, devyntei – dėstytojas ir taip toliau.

Kokio dydžio stipendijos LU? Kokios jūsų pragyvenimo sąlygos?

Stipendijos LU labai mažos. Mes gauname vidutinę stipendiją, kurios užtenka tik nuolatiniam važiavimo bilietui (6,5 lato). Per mėnesį išleidžiame po 300 dolerių vien tik pragyvenimui. Čia viskas dvigubai brangiau. Leng-

vatų studentams tikrai nėra. Jei ne tėvų parama, nežinia, kaip reiktų verstis.

Kokie santykiai su dėstytojais – akademiški ar demokratiški?

Dėstytojų yra įvairiausių. Dėsningumas vienas – kuo senesnis, tuo konservatyvesnis. Įspūdinga dėstytoja prof. Janina Kurytė, dėstanti Folkloro teksto analizę. Ji dar dirba Latvijos Kultūros Akademijoje. Anot Roberto Kudirkos, profesorė – tikras sproginas.

Koks studentų laisvalaikis?

Laisvalaikį visi leidžia kluuose, teatruose, kavinėse. Vasarą ir rudenį visi lekia į Siguldą, Jūrmaļą. Ten tikrai šaunu. Tiesa, žiemą čia galima pasidžiaugti puikia čiuożykla. Bet važiuokite patys ir viską pamatykite savo akimis.

Kalbėjosi *Gabija Sereikienė*